

UZASADNIENIE

W pozwie z 17 stycznia 2019 roku (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie, w postępowaniu nakazowym, solidarnie, od R. S. (1) i U. S. kwoty 141.974,63 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także o zastrzeżenie, na podstawie przepisu art. 319 k.p.c., ograniczenia odpowiedzialności pozwanej do majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską.

Na uzasadnienie żądania podano, że pozwany jest dłużnikiem powodowego banku z tytułu wypowiedzianej z powodu braku spłat umowy kredytu, natomiast solidarna odpowiedzialność pozwanej wynika z faktu zaciągnięcia tego kredytu za jej zgodą, jako małżonki dłużnika i jest ograniczona do majątku objętego wspólnością małżeńską. (pozew k.5)

Pozwani nie zajęli stanowiska w sprawie, nie złożyli odpowiedzi na pozew, nie wzięli udziału w postępowaniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 lipca 2011 roku powodowy bank –wówczas (...) Bank S.A. - zawarł z R. S. (1), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Transport Samochodowy R. S. (1), umowę numer (...) o złotówkowy kredyt hipoteczny posiadaczy rachunku bieżącego (...)na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej.

Pozwanemu udzielono kredytu w kwocie 147.900 zł na 240 miesięcy z oprocentowaniem zmiennym stanowiącym sumę stawki bazowej WIBOR 3M i stałej prowizji (§12 umowy), na datę zawarcia umowy, 9,75%.

Zgodnie z treścią § 13 umowy kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kapitału wraz z odsetkami miesięcznie w ratach kapitałowo odsetkowych w terminach i kwotach zawartych w harmonogramie spłat kredytu. Zgodnie z § 16 pkt. 3 dokonanie w umówionym terminie spłaty kredytu wraz z należnościami ubocznymi należy do podstawowych obowiązków kredytobiorcy.

Zgodnie zaś z treścią § 17, w przypadku naruszenia przez kredytobiorcę warunków umowy, w szczególności w przypadku, gdy w terminie określonym w umowie nie dokona spłaty raty kapitałowo – odsetkowej lub części tej raty lub w umówionym terminie nie dokona spłaty należnych bankowi prowizji, opłat i innych należności, (...) podejmuje działania upominawcze z wypowiedzeniem włącznie.

Umowa zawarta została za zgodą żony R. U. S..

Wierzytelność zabezpieczona została, między innymi hipotekami umownymi łącznymi.

(umowa k. 56)

W związku z faktem, iż pozwany nie wykonywał zobowiązanie zgodnie z jego treścią, to jest zaprzestał spłaty naruszając tym samym warunki umowy, powodowy bank przeprowadził wobec pozwanego działania mające na celu spłatę zadłużenia i zapobieżenie wypowiedzeniu umowy, które nie przyniosły skutku.

W związku z tym, pismem z dnia 16 grudnia 2017 roku bank, w związku z brakiem spłaty zobowiązania zgodnie z warunkami umowy, wypowiedział R. S. (1) umowę z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia wskazując, że po jego upływie dłużnik ma obowiązek spłaty całego zobowiązania, to jest kapitału, odsetek, opłat i prowizji, przy czym całkowita kwota zobowiązania wynosi na ten dzień 129.605,37 zł, w tym 126.253,20 zł kapitał i 3.352,17 zł odsetki. Pismo wysłane do pozwanego nie zostało podjęte, mimo dwukrotnej awizacji i zwrócone zostało w dniu 19 stycznia 2018 roku. W ten sam sposób oświadczenie o wypowiedzeniu umowy doręczone zostało pozwanej U. S.. (przyjęte za prawdziwe okoliczności przytoczone w pozwie, pismo k. 29, 27, kopia koperty k. 30, 38, wydruk z emonitoring poczta polska k. 31,39)

Pismem z 12 czerwca 2018 roku pozwani wezwani zostali do spłaty wymagalnych należności wynikających z umowy pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową.

(pismo z dowodem doręczenia przez awizo k. 41-57)

W dniu 17 stycznia 2019 roku (...) wystawił wyciąg z ksiąg bankowych uwzględniający dokonane wcześniej wpłaty na poczet długu. Na dzień 17 stycznia 2019 roku zadłużenie R. S. (1) opiewało na kwotę 141.974,63 zł, w tym: 126.253,20 zł kapitału, 4.260,58 zł odsetki umowne za okres od 16 września 2017 roku do 18 lutego 2018 roku według stopy 7,95% rocznie, 11.460,85 zł odsetki umowne karne za okres od 18 lutego 2018 roku do 17 stycznia 2019 roku według stopy 9,95% rocznie. (bte k. 63)

Sąd zważył:

Powództwo uznane zostało za zasadne w stosunku do pozwanego, co do którego zachodziły warunki do wydania wyroku zaocznego. W wypadku takim Sąd, na podstawie przepisu art. 339 § 2 k.p.c., przyjmuje za prawdziwe twierdzenia strony powodowej o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie.

Podstawą odpowiedzialności pozwanego są, tworzące między stronami prawo, postanowienia umowy z z 4 lipca 2011 roku.

Zgodnie z treścią przepisu art. 354 § 1 k.c. dłużnik winien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią. Gdy chodzi o umowę kredytu, treść zobowiązania wyznacza także ustawa Prawo bankowe.

Pozwany zawarł umowę kredytu, jak wynika z twierdzeń pozwu, kredyt został uruchomiony, a pozwany nie wywiązywał się z ustalonych warunków spłaty, co skutkowało wypowiedzeniem umowy. Treść umowy i oświadczenia o wypowiedzeniu wynika ze złożonych dokumentów. Prawidłowość procedury wypowiedzenia wynika z twierdzeń strony powodowej, która wskazała, że podjęła uprzednie kroki zmierzające do jego uniknięcia. Zgodnie z art. 75c ust. 1-6 tej ustawy, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych.

Przepis powyższy został wprowadzony ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy- Prawo bankowe oraz niektórych ustaw (Dz. U. z dnia 12 listopada 2015 r., poz. 1854), zaś z art. 12 tej ustawy wynika, że banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosują swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Zatem w dacie złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu w niniejszej sprawie (16 grudnia 2017 r.) bank był już zobowiązany do wdrożenia procedury wynikającej z przepisu art. 75c Prawa bankowego przed wypowiedzeniem kredytu.

Do pozwu nie załączono wezwania, o jakim mowa powyżej, skoro jednak strona powodowa twierdzi, że dochowała obowiązku wyczerpania postępowania upominającego kredytobiorcę przed wypowiedzeniem, Sąd, na podstawie art. 339 § 2 k.p.c., może na tym poprzestać.

Podobnie rzecz ma się z wysokością żądania wynikająca z załączonego wyciągu z ksiąg bankowych. Wyciąg nie ma macy dokumentu urzędowego, ale nie oznacza to, że pozbawiony jest w ogóle mocy dowodowej. Jest dokumentem prywatnym stanowiącym dowód tego, że strona powodowa złożyła oświadczenie określonej treści. Ze swej istoty nie jest dowodem na brak wpłat, a jedynie dowodem na to, że w danym dniu, wierzyciel, przyznając okoliczność, że do pewnego momentu pozwany dokonywał regularnych wpłat, których potem zaniechał, wyliczył, że zaciągnięte zobowiązanie opiewa jeszcze na kwotę w dokumencie wskazaną.

Opierając się na twierdzeniach pozwu Sąd nie dostrzegł, w przypadku pozwanego, okoliczności budzących wątpliwości, które musiałby brać pod uwagę, co do kredytobiorcy będącego przedsiębiorcą, z urzędu.

Mając na uwadze powyższe, wyrokiem zaocznym, Sąd uwzględnił powództwo w całości w stosunku do pozwanego R. S. orzekając o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik.

Natomiast powództwo co do U. S. zostało oddalone, z uwagi na fakt, iż pozwana nie była stroną zawartej umowy. Okolicznością faktyczną, na której powód opiera w stosunku do pozwanej swoje żądanie jest fakt wyrażenia przez nią, jako żonę dłużnika, zgody na zawarcie umowy kredytowej.

Rację ma strona powodowa, że stosownie do treści przepisu art. 41§ 1 KRiO jeżeli małżonek zaciągnie zobowiązanie za zgodą drugiego małżonka, wierzyciel może żądać zaspokojenia także z majątku wspólnego małżonków. W przekonaniu Sądu, nie wynika z tego jednak legitymacja bierna małżonka w procesie o zapłatę, choć znane są Sądowi przeciwnie głosy doktryny. Pozwana nie jest dłużniczką strony powodowej, choć może ponosić za dług, na którego zaciągnięcie wyraziła zgodę, odpowiedzialność majątkiem wspólnym. Dług i odpowiedzialność to jednak nie tożsame pojęcia.

Sąd podziela w tej kwestii pogląd S. wyrażony w Systemie prawa prywatnego (Legalis, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Rozliczenia małżonków względem wierzycieli....k.534), zgodnie z którym, Sąd w postępowaniu rozpoznawczym ocenić może kwestie wyrażenia zgody małżonka bądź jej braku na zaciągnięcie zobowiązania. W omawianej jednak sytuacji wyrok w odniesieniu do pozwanego małżonka dłużnika powinien stwierdzać jego obowiązek znoszenia egzekucji z majątku wspólnego, a nie zawierać formułę zasądzającą, a do prowadzenia egzekucji nadal potrzebna jest klauzula wykonalności przeciwko małżonkowi wydana w postępowaniu klauzulowym według art. 787 i 787¹ KPC. W tym postępowaniu (klauzulowym) zgodę małżonka dłużnika należy wykazać dokumentem urzędowym lub prywatnym, a w świetle art. 787 KPC cech tego dokumentu nie spełnia sentencja wspomnianego wyroku, ponieważ nie ma tam i nie może być stwierdzenia zgody małżonka dłużnika. Aktualna konstrukcja prawna odpowiedzialności małżonka dłużnika, a zwłaszcza wspomniane już przepisy KPC dotyczące wykonania wyroku uzasadniają pogląd, według którego przepisy postępowania egzekucyjnego mają decydujący charakter w ocenie tego zagadnienia; wskazują wyłączną drogę zaspokojenia wierzyciela. W przeciwnym wypadku straciłyby one ratio legis albo też należałoby przyjąć formułę sentencji wyroku, w której sąd expressis verbis stwierdzałby m.in., że małżonek odpowiada za zobowiązanie powstałe za jego zgodą.

Mając na uwadze powyższe, Sąd przyjął, że stronie powodowej nie przysługuje roszczenie o zasądzenie przeciwko niebędącej dłużnikiem z braku interesu w uzyskaniu orzeczenia.